

SAK 25 – 2015

Kriterier for utløsning av gaveforsterkning fra staten

1. Hva saken gjelder

Ved behandling av sak 20-2015 i styrets møte 1. september 2015 ble det fremsatt ønske om mer informasjon mht hva som utløser gaveforsterkningsmidler fra staten. Saken ble da utsatt i påvente av avklaringer mht hvilke retningslinjer som finnes for statlige støtte (gaveforsterkningsmidler).

I denne saken redegjøres det på generell basis for hvilke retningslinjer som gjelder mht gaveforsterkningsmidler fra staten.

Vi har i tillegg vurdert søknaden fra SEARCH opp imot forskriftene, samt tatt kontakt med Norges Forskningsråd (NFR) som forvalter av gaveforsterknings-ordningen angående tolkninger.

Forskrift om gaveforsterkning følger vedlagt.

2. Vurdering av muligheter til gaveforsterkning

Det er klart nedfelt som vilkår for å kvalifisere til gaveforsterkning, at gavens verdi skal være på minst kr 3 millioner og at giveren må være en enkeltperson eller et annet privat rettssubjekt. Staten bidrar med å forsterke 25% av gavens verdi når kriteriene er til stede. Universitetsfondet tilfredsstiller kravene som et privat rettsbudsjett, men må bidra med minimum kr 3 mill som en engangsgave for å utløse gaveforsterkning på 25 % fra staten. Det er ikke anledning til å legge inn gavebeløp fra andre instanser som en del av grunnlaget, dvs. beløpet må komme fra enkeltgivere.

Retningslinjene presiserer at gaver som utløse forsterkningsmidler, skal brukes til langsiktig, grunnleggende forskning. Ifølge retningslinjer fra Norges Forskningsråd (NFR), faller infrastrukturtiltak som går på å reise opp bygg, ikke inn under ordningen. Derimot kan utstyr til forskningen som inngår i bygget samt mindre bygningsmessige tilpasninger, være kvalifisert til gaveforsterkningsmidler. SEARCH søker om midler til å reise et bygg, noe som ikke kvalifiserer til gaveforsterkning.

Videre er det en klar forutsetning at gaven må gis til et Universitet eller en høyskole med rett til å tildele doktorgrad innen det aktuelle fagområdet. Dersom det er NMBU som er mottaker av gaven, og SEARCH ligger inn under NMBU, vil dette kriteriet være imøtekommet.

På denne bakgrunn kan en konkludere med at en gave til SEARCH vil falle utenfor den statlige ordningen med gaveforsterkning slik søknaden foreligger.

Forslag til vedtak:

Kriterier for utløsning av statens gaveforsterkningsmidler tas til orientering.

Vedlegg: Forskrift om forsterkning av gaver til forskning

Forskrift om forsterkning av gaver til forskning (gaveforsterkningsforskriften)

Dato	FOR-2013-12-20-1662
Departement	Kunnskapsdepartementet
Publisert	I 2013 hefte 19
Ikrafttredelse	01.01.2014
Sist endret	FOR-2014-12-11-1879 fra 01.01.2015
Endrer	
Gjelder for	Norge
Hjemmel	Stortingets årlige budsjettvedtak
Kunngjort	03.01.2014 kl. 15.20
Rettet	
Korttittel	Gaveforsterkningsforskriften

Hjemmel: Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 20. desember 2013 med hjemmel i Stortingets årlige budsjettvedtak.
Endringer: Endret ved forskrift 11 des 2014 nr. 1879.

§ 1. *Vilkår for gaveforsterkning*

Gaver som skal brukes til langsiktig, grunnleggende forskning utløser en offentlig gaveforsterkning til mottakeren på 25 prosent av gavebeløpet når

- gavens verdi er minst tre millioner norske kroner
- giveren er en enkeltperson eller et annet privat rettssubjekt
- mottakeren er et norsk universitet, en norsk høyskole, Norges forskningsråd eller Det Norske Videnskaps-Akademi
- det er avtalt at gaven skal utbetales etter 1. januar 2014.

Gaver til høyskoler skal enten være gitt til en høyskole med rett til å tildele doktorgrad og skal da være gitt til et fagområde høyskolen har rett til å tildele doktorgrad i, eller gitt i form av et gaveprofessorat.

0 Endret ved forskrift 11 des 2014 nr. 1879 (i kraft 1 jan 2015).

§ 2. *Hvordan gaven og gaveforsterkningen skal brukes*

Gaven og gaveforsterkningen skal brukes til langsiktig, grunnleggende forskning. For høyskoler skal dette være forskning innenfor et fagområde de har rett til å tildele doktorgrad i. Giveren kan ikke bruke gaven til å bestille forskning for direkte anvendelse i egen virksomhet og resultatet av forskningen kan ikke rettighetsklausuleres fra givers side.

Gaver og gaveforsterkningen til Norges forskningsråd og Det Norske Videnskaps-Akademi skal tildeles forskere etter konkurranse for å sikre at midlene blir brukt til forskning med høy kvalitet.

§ 3. *Forvaltningen av gaveforsterkningsordningen*

Norges forskningsråd forvalter gaveforsterkningsordningen.

§ 4. *Saksbehandling og utbetaling*

Giveren og mottakeren avtaler skriftlig

- a) hva gaven skal brukes til
- b) gavens størrelse
- c) hvordan tildelingsvilkårene og kravene til bruken etter § 1 og § 2 skal oppfylles
- d) om giverens navn skal knyttes til gaven
- e) om giveren skal holdes orientert om hvordan gaven forvaltes og brukes
- f) andre forhold av betydning.

Mottakeren søker Norges forskningsråd om gaveforsterkningen. Søknaden skal undertegnes av virksomhetens leder og inneholde kopi av avtalen og dokumentasjon for at gaven er innbetalt til mottakerens konto.

Er vilkårene for gaveforsterkningen oppfylt, tildeler Norges forskningsråd gaveforsterkningen og opplyser om rapporteringskravene etter § 6.

Norges forskningsråd utbetaler gaveforsterkningen. Er det ikke dekning for å utbetale alle gaveforsterkningene i budsjettåret da søknaden ble mottatt, prioriteres de i rekkefølgen de ble mottatt. De resterende utbetalingene overføres til det påfølgende budsjettåret etter samme prioritet. Dersom forskriften oppheves, bortfaller retten til utbetalinger som ikke er gjennomført.

§ 5. Mottakernes forvaltning av gaven og gaveforsterkningen

Gaven og gaveforsterkningen skal forvaltes på en sikker og betryggende måte.

Statlige mottakere skal plassere gaver og gaveforsterkninger samlet på en rentebærende fondskonto innenfor konsernkontoordningen i Norges Bank. Beholdningene på kontoene for gaver og gaveforsterkninger i Norges Bank inngår i institusjonenes rapportering til kapitalregnskapet.

§ 6. Rapporter, revisjon og kontroll

Mottakeren skal informere Norges forskningsråd straks om endringer som medfører at vilkårene etter § 1 og § 2 ikke er oppfylt.

Innen 25. februar hvert år skal mottakeren levere et regnskap og dokumentere at gaver og gaveforsterkninger forvaltes i samsvar med § 5. Mottakeren skal sende en sluttrapport til Norges forskningsråd når gaven og gaveforsterkningen er brukt opp. Sluttrapporten skal inneholde regnskap og dokumentasjon på at gaven og gaveforsterkningen er forvaltet i samsvar med § 2 og § 5. Når Norges forskningsråd er gavemottaker, skal sluttrapporten sendes til departementet.

Revideres regnskapet av andre enn Riksrevisjonen, skal regnskapet være attestert av statsautorisert eller registrert revisor. Riksrevisjonen kan kontrollere at gaver og gaveforsterkninger er brukt i samsvar med kravene i § 2 og § 5.

Norges forskningsråd kan innhente underliggende regnskapsinformasjon for å kontrollere at midlene er brukt i samsvar med § 2.

Norges forskningsråd skal dokumentere de gjennomførte kontrolltiltakene.

§ 7. Krav om tilbakebetaling

Norges forskningsråd kan kreve gaveforsterkningen helt eller delvis tilbakebetalt hvis vilkårene for tildelingen eller bruken av gaven eller gaveforsterkningen etter § 1, § 2, eller kravene etter § 5 og § 6, ikke er oppfylt.

§ 8. Klageadgang

Giver og mottaker kan påklage Norges forskningsråds avgjørelse til departementet. Departementet kan ikke overprøve vurderingen av om gaven er gitt til langsiktig, grunnleggende forskning etter § 1.